СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIX. Ч. 304. Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер, 31 грудня 1931. — VOL. XXXIX. No. 304. Jersey City, N. J., Thursday, December 31, 1931. THREE CENTS.

ПРЕЗИДЕНТ РЕОРГАНІЗУЄ БЮРОВИЙ АПАРАТ

ВАШИНГТОН. — Президент предложив на днях конгресови плян реорганізації деяких центральних бюр. Це буде консолідація ріжних відділів з ріжними директорами бюр в один відділ. В цей спосіб заощадиться міліонові видатки. Покищо не знати точної суми, яка дасться заощадити, але кажуть, що вона виноситиме цілком певно багато міліонів долярів.

Реорганізація буде переведена на такий лад, як сконсолідовано ветеранські бюра, на чім заощаджується тепер річно коло 15,000,000 долярів.

ПОДАТКОВА ПРОГРАМА ДЕМОКРАТІВ — НІДОЧОГО, КАЖЕ МИЛС.

ВАШИНГТОН. — Републиканська адміністрація предложила проект нових податків, який стрінувся з великим негодованням демократів. Та Огден Милс, дійствуючий секретар скарбу, заявив, що податкова програма демократів не виведе скарбу з фінансового хаосу і з тої деморалізації, яку приносять з собою постійні позички. Він каже, що програма уряду є економічно здорова й тільки ідучи вказаною урядовим предложенням дорогою можна довести буджет до рівноваги. А все інше є звичайною демагогією, яка доведе край до інфляції й руїни.

Представник демократів у палаті послів, предсідник Гарнер, заявив, що демократи не представили ще точної програми, а це, що говорять собі поодинокі особи, партію не обовязує.

РЕФЕРЕНДУМ АБО МОДИФІКАЦІЯ.

ВАШИНГТОН. — Посол Рейні, демократ з Ілинойс, сухий, заявив, що судейський комітет, який є у своїй більшости сухий, згодиться на голосування в конгресі в справі прогибіції тільки під тою умовою, що голосуватимуть лише раз і лише над одною справою, себто над переведенням референдума, або над модифікацією акту Волстеда.

Рейні каже, що коли голосуватимуть над переведенням референдума, то він і багато інших сухих попруть референдум.

НОВОРІЧНІ ЖЕЛАННЯ КУРТІСА.

ВАШИНГТОН. — Заступник президента Куртіс, обговорюючи з кінцем року положення краю, заявив, що його новорічним бажанням є те, щоби „1932 Анно Доміні (A. D.)" був „А(фтер) Д(епрешен)".

ВИБИРАЄ САМИХ ПРИЯТЕЛІВ ЛІГИ НАЦІЙ.

ВАШИНГТОН. — Президент Гувер заіменував вже четвертого члена американської делегації на міжнародню конференцію в справі розброєння, яка відбудеться в лютім 1932 р. Є ним Нормен Г. Дейвис з Ню Йорку, бувший заступник секретаря стейту в кабінеті Вудрова Вилсона.

Дейвис є горячим приклонником Ліги Націй. Сенатор Свенсон і Мисс Вулі, котрі також є делегатами на конференцію, відомі зі своїх симпатій до Ліги Націй, а генерал Дос, котрий буде головою цеї делегації, не має за собою ні одного виступу, з якого можна би вносити про його неприхильність до Ліги.

ВИРОБЛЯТИМУТЬ ШТУЧНО ВІТАМИНИ.

НЮ ОРЛІЄНС. — На річних зборах „Американ Асосіейшен фор ди Адвенсмент оф Саєнс" запрезентовано новий вислід довголітних наукових дослідів, а це вітаміни, випродукувані штучно в лябораторії.

ДЕРОВ НЕ ХОЧЕ МАТИ ДО ДІЛА З КОМУНІСТАМИ.

БІРМІНГЕМ (Алабама). — Кларенс Деров, один з найславніших американських адвокатів, відомий зі своїх ліберальних поглядів, відмовився боронити 8 Муринів, котрим грозить кара смерти за здогадний напад на дві білі дівчини.

Розправа має відбутися 21 січня перед Алабама Супрім Корт. Разом з Деровом відмовився боронити обвинуваних і адвокат Гарфілд Гейз.

Деров заявив, що робить це тому, що не хоче мати нічого спільного з ніякою комуністичною організацією, а комуністи перебрали на себе оборону Муринів.

ЗАЛІЗНИЧНИКИ ПРИЙМАЮТЬ ЗНИЖКУ ПЛАТЕНЬ.

СЕН ФРЕНСИСКО. — Робітники „Содерн Пасіфик Рейлрод Компані" згодилися на 10% знижку заробітної платні. Знижка обійме яких 15,000 робітників компанії.

ХОЧУТЬ ВИСТАВИТИ ПРОГРЕСИВНОГО КАНДИДАТА НА ПРЕЗИДЕНТА.

ВАШИНГТОН. — Прогресивні сенатори набирають чимраз більшої охоти виставити свого власного кандидата на президента і думають, що він матиме вигляди на побіду. Між тими кандидатами ставлять на перше місце сенатора Бора і говернора Пинша.

Думають також взятися до організовання третьої, себто прогресивної партії.

ЗАКОН ПРО РІВНІСТЬ ДОМІНІЇ З ВЕЛИКОЮ БРИТАНІЄЮ ВВІЙШОВ У ЖИТТЯ.

Ще в 1926 році на імперіяльній конференції в Лондоні внесено було законопроект у справі зрівнання в правах домініяльних парляментів з британським. На днях відбулася дебата у британському парляменті в Лондоні. Остаточно цей законопроект став законом і ввійшов у силу з днем 1-го грудня. В цей спосіб усунено всякі нерівности, які досі існували межи домініями та матірним краєм.

На основі цього закону право наслідства до британського престолу вирішуватиме не лише британський парлямент, але й парлямент кожної британської домінії. Британський парлямент вже не має права ухвалювати законів, які зобовязували би всі домінії, хіба що домінії затвердили би їх.

ЗАСУДЖЕНИЙ НА СМЕРТЬ ДІСТАВ ПОМИЛУВАННЯ.

Копальняний робітник з Черчил, Алта., Лука Колтун, який 29 вересня застрілив фармера Івана Андрейчука, котрого знайшов у спальні біля своєї жінки, зістав був засуджений на кару смерти через повішення. 16 грудня мав бути повішений, але його помилувано. Кару смерти замінено йому на досмертну вязницю. Коли його повідомлено про те, він урадуваний відповів: „Мене це дуже тішить. Я не боявся вмирати. Одначе я не хотів вмирати такою ганебною смертю зогляду на мої діти. Тоді кожний вказував би на них і казав би, що їхній батько повис на шибениці. Я не хотів, щоби вони були збещещені через мою смерть на шибениці". Колтуна перевезено з вязниці в Форт Саскачеван, Алта, до тюрми в Принс Алберт, Саск.

БУДІВЕЛЬНА КАТАСТРОФА У ЛЬВОВІ.

У Львові при вул. Кентшинського 54 Професийний Союз Залізничників будує власний будинок. При осушуванні 4-го поверха т. зв. „фаєрками", де будували забавову салю, обірвалося руштування і впало на вогонь „фаєрок". Руштування займилося. Під руштуванням були придавлені робітники. Ратункова стація вибдобула зпід звалищ 8 робітників. З них один, Й. Пемпек, помер у шпиталі.

ВИСТУПИ ЛЮБКИ І ХРИСТІ КОЛЕССІВНИ У НІМЕЧЧИНІ.

Наша славна піяністка Любка Колесса і її молоденька сестричка Христя (дуже талановита челістка) перебувають тепер на артистичній поїздці в Німеччині, де мають величезний успіх. Саме 20. листопада 1931 р. відбувсь у Франкфурті їх спільний концерт, на якому вони виконали твори Баха, Бетовена, Дебюссі, Шопена й ін. Концерт той, як видно з рецензій у німецькій пресі, був одним великим триюмфом Любки і Христі Колессівни.

БИТВА РИБАЛОК НА ЧОРНОМУ МОРІ.

Між румунською та большевицькою рибальською флотою на Чорному морі прийшло підчас бурі до кровавої боротьби. Рибалки билися веслами та гарпунами, кілька човнів перевернулися. Про страти в людях покищо невідомо; кілька румунських рибалок вивезли на Радянщину.

АРЕШТУВАЛИ ЩЕ ОДНОГО З КОМУНІСТИЧНИХ ПРОВІДНИКІВ.

Відділ міської, провінціональної та домініяльної поліції й детективів виконав напад на Укр. Роб. Дім у Вінніпегу. Детективи перевели ревізію в канцелярії управителя української комуністичної преси, Івана Навізівського, забрали деякі папери й документи, а відтак арештували Навізівського. Також переведено ревізію в його приватному мешканню й забрано багато ріжних паперів. Його обвинувачено в звязку з надрукуванням очорнюючої виборчої статті. Варант на арештування підписав вінніпегський робітничий посол з незалежної партії праці, А. А. Гіпс. Після інтервенції адвоката Грінберга Навізівського випущено на волю за порукою 2,000 долярів.

КРІВАВА КОМУНІСТИЧНА ДЕМОНСТРАЦІЯ.

Чеський міністер внутрішніх справ дав у парляменті пояснення в справі кривавих подій, викликаних комуністами коло Фривальдова на опавському Шлеську. Серед ранених і вбитих маніфестантів був тільки один безробітний. Інші покинули роботу у фабриках і на зазив комуністів пристали до маніфестації. Відділ жандармерії, який інтервенівував, складався з 15 людей і з них 12 потерпіли рани. Між 6 вбитими маніфестантами знаходяться дві жінки; між 14 раненими 6 жінок. Спокій в околиці привернено.

СТРІЛИ У СТАРЯВІ.

У Старяві, мостиського повіту, переходить шлюзою рибного ставу Вартоломея Розвадовського — селянин з Малкова, Хоч перед мостом нема ніякої перестороги про заборону, що туди не вільно переходити, наглядач щойно заложеного ставу, Войтович (Поляк), пострілив селянина; рана дуже поважна. Поліція не арештувала досі войовничого наглядача, хоч за такі вчинки передбачені наглі суди.

УКРАЇНСЬКІ ХЛІБОРОБИ БОРОНЯТЬСЯ ВІД ПРИМУСОВОЇ ВИДАЧІ ЗБІЖЖА.

Українські селяни боронятьсь перед насильствами урядових комісій і комсомольців, котрих розіслано по краю, щоб силою зібрати збіжжє з державних і колективних господарств. Селяни родючої України не хочуть віддавати свого хліба без винагороди, хіба, як це було в кількох випадках, за картки, які дають право на дуже потрібні мануфактурні товари, котрих нема в совітськім раю, хіба тільки в руках комуністичних провідників.

В богатьох випадках мусіла поліція ратувати правительствених висланників. Совітська преса каже, що держава візьметься до всіх засобів, щоби примусити до послуху. Це можна їй повірити, бо життя в совітах дуже дешеве і тому можна сподіватися нової епідемічної навали проти українських селян.

НАВАЛА ЖЕБРАКІВ У БУДАПЕШТІ.

В будапештенського бурмістра зявилася делегація будапештенських купців і просила помочі проти жебрацької навали.

ПОБІДА УКРАЇНСЬКИХ КАНДИДАТІВ У МІСЬКИХ ВИБОРАХ У ВІННІПЕГУ.

Підчас міських виборів, що відбулись недавно у Вінніпегу, бувший мейор Веб побив величезною більшістю своїх опонентів і шостий раз засів як мейор у міській раді.

Як відомо, в тих виборах виступали й кандидати-Українці, а саме кандидат на міського радного, Т. Д. Ферлей, і кандидатка на члена шкільної ради, Марія Дима. Мимо того, що тамошні комуністи висунули були двох своїх кандидатів українського походження Колісника й Білецького, Ферлей і Дима побідили у виборах, а комуністи провалилися. Також дуже мало голосів дістав комуністичний кандидат на мейора, Пеннер.

Ферлей і Дима виступали як кандидати національно думаючого українського загалу у Вінніпегу, а піддержували їхню кандидатуру та вели кампанію за них всі українські національні товариства у Вінніпегу.

ПЕРЕД КОНСКРИПЦІЄЮ.

Бучацьке старосто звіменувало було до перепису населення в деяких чисто українських громадах на комісарів також кількох Українців. Одначе в останній хвилі ті номінації уневажнило і на місце комісарів Українців заіменувало комісарів Поляків. Кандидатів на це стнаовище достарчив для всіх майже громад сам Бучач. Є це польські студенти, учителі, урядовці, а решта „стшельци". Годиться зазначити, що вже попередній спис виказав у громадах Бучачини; де не було ні одного латинника, не то Поляка, або було їх ледви кільк... душ — по 200 до 300 Поляків!

Не зважаючи на запевнення п. воєводи і головного воєвідського конскрипційного комісаря, в мостиськім повіті (а таксамо і в інших сусідних повітах) староство назначило конскрипційними комісарями самих Поляків. А як десь попав який Українець, то такий, до якого ми не можемо мати повного довіря. На села, де немає буквально ні одного Поляка, назначено також Поляків як не з Мостиськ, то з сусідних громад, між ними багато жінок-учительок. Наших місцевих людей, які зголосили в старостві свою охоту співпрацювати в конскрипційній акції, не взяли навіть під увагу, а староство досі не дало навіть відповіди на наші зголошення.

ПЕРЕСТРІЛКА НА ПОЛЬСЬКО-БОЛЬШЕВИЦЬКОМУ КОРДОНІ.

Кілька большевицьких кордонців перейшли на відтинку Боровицини, на Виленщині, на польський бік. Селяни повідомили про це польську кордонну сторожу КОП. Відділ КОП-а влаштував засідку й зловив большевицьких кордонців. Один з них почав стріляти з револьвера. Недалеко проїздила кінна стежа большевицької кордонної сторожі й намагалася відбити товаришів. Підчас перестрілки примусив відділ КОП-а большевицьку сторожу перейти на свій бік кордону та придержав трох большевицьких кордонців. — Близько села Жигмонтова стежа КОП-а придержала А. Багатира та Василя Лугрина, відомих диверзантів із 1922 р., які тепер вернулися з радянщини.

НИЩЕННЯ УКРАЇНЦІВ НА БУКОВИНІ

ЧЕРНІВЦІ (Буковина). — Український сенатор в букарештському парляменті, д-р Маєр-Михальський, у відповідь на престольну промову короля виголосив довшу промову, яка пояснює, чому він не може голосувати за престольну промову.

Сенатор указав на те, що земельну реформу на Буковині переведено на шкоду українського населення, яке з парцельованих маєтків одержало лише охлапи. Більшість парцельованих земель держава роздала ріжним партійним румунським політикерам, які ту землю перепродали за дорогу ціну, або винаймають ріжним займам на Буковині. Та крім того українське селянство не певне, що воно буде дальше мати ту землю, яку одержало по земельній реформі, бо уряд усе каже, що земельна реформа на Буковині ще не скінчена.

Далі сенатор Михальський вказав на те, що українські банки та ріжні кредитові установи не дістають від держави ніякої допомоги, а таку допомогу дістають ріжні румунські банки, що недавно засновані. Українські кооперативи всіми способами переслідують і бувають випадки, коли членів кооперативних урядів потягають до відповідальности за протидержавну змову, яка нібито виявилася в тому, що вони відбували збори уряду в справі кооперативи.

Таксамо влада поступає й з читальнями, а тому уряди читалень часто попадають під суд за „протидержавну змову", яку вони нібито робили, коли відбували засідання та збори в справі діяльности читальні. В українських селах запроваджено виключно румунські школи, а для навчання української мови дається позапрограмово 4 години тижнево. Притім шкільні інспектори ніколи не цікавляться тим, як іде навчання української мови, а школи часто не мають учителів, які могли би вчити дітей тієї мови. В судах говориться лише по румунськи, а для Українців, які не розуміють румунської мови, вживається товмача. Хоч сам суддя часто розуміє українську мову, то йому заборонено говорити недержавною мовою.

В адміністративних органах на Буковині Українці не мають своїх представників і права їх, як місцевих громадян, зовсім знехтовані.

НЕВДАЧА ЗАЛЕСЬКОГО В ЛОНДОНІ.

ЛОНДОН (Англія). — Знаний лондонський тижневик „Сондей Рефері" з приводу перебування тут Залеського подав передовицю „Польські зобовязання".

В цій статті газета пригадує про польський терор у Східній Галичині проти Українців. Газета каже, що колиб навіть справді Українці допустилися супроти Польщі актів, які їм закидають, то всеж не може бути ніякого виправдування поведінки там польської адміністрації, що карає винних і невинних.

Коли є хоч частина правди в обвинуваченню поведення тієї влади, то вона мусить бути знесена в Галичині. Можливо, що обвинувачення тієї влади є лише політичною пропагандою, то тоді польському урядови є легко її вбити. Коли це питання обходять мовчанкою, то це можна приписати цинізмови, або чомусь ще гіршому. Залеський у Лондоні про це мовчав.

Українське Бюро подає, що про відвідини польського міністра справ заграничних, Залеського, Лондону вся англійська преса писала дуже здержливо й мало прихильно.

КИТАЙЦІ ЗВІЛЬНЯЮТЬ ЧІНЧОВ.

ПЕКІН (Китай). — Бувший правитель Манджурії, Ченг, видав наказ своїм військам розпочати звільнення Чінчова і відходити на терен Китаю. Генерал каже, що він хоче звільнити Чінчов і взагалі вивести свої війська з Манджурії тому, щоб не дати приключки Японцям перенести свої воєнні операції на терени північного Китаю.

Китайцям доводиться відходити з Чінчова під загрозою бути оточеними з двох сторін наступаючими японськими військами. Японські війська ведуть успішний наступ і скорим маршем посуваються все ближче до Чінчова.

НЕ ПУСКАЮТЬ КАЙЗЕРА З ГОЛЯНДІЇ.

ЛОНДОН (Англія). — З Голяндії повідомляють, що голяндський уряд не згодився дати дозволу бувшому німецькому кайзерови Вільгельмови поїхати до Німеччини до міста Франкфурта над Майном, де вмирає його сестра, бувша королева Греції.

Голяндський уряд дав захист на своїй землі кайзерови при умові, що його перебування й поведення в Голяндії не буде втягати Голяндії в конфлікти з чужинецькими урядами. Поїздка Вільгельма до Німеччини моглаб викликати певний обмін думок між голяндським та німецьким урядом.

СФОРМОВАНО НОВИЙ КИТАЙСЬКИЙ УРЯД.

ШАНГАЙ (Китай). — Нарешті сформовано новий китайський уряд. Кантонці творять більшість уряду. Лише міністри війни й флоти та народньої освіти є Нанкінці; всі інші міністри — Кантонці. Теку міністра справ заграничних обняв визначний лідер Кантонців, Юджин Чен.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграниці:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
Тел. „Свободи": Montgomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПАПСЬКА ЕНЦИКЛІКА

На латинське Різдво проголошено енцикліку папи римського, затитуловану „Світло правди", в якій говориться про потребу обєднання протестантських церков і церков східних з церквою римською, щоби лекше повести боротьбу з неморальністю і безбожністю теперішних часів. Енцикліку видано в память 1,500-літних роковин Собору в Ефезі, на котрім осуджено як єретиків тих, котрі не вважали Діву Марію Богородицею. Разом з тим папа римський завів цею енциклікою спеціяльне богослуження в честь Діви Марії.

Дослівний текст цеї енцикліки передали більші американські часописи, а всі інші передали точний зміст. А разом з тим помістили ріжні коментарі ріжних духовників ріжних церков.

Читаючи те все, кождий мусить завважити в першу чергу те, що всі часописи розписалися широко про справи, які на ділі є до цеї міри церковними, що торкаються навіть релігійних догм. І це годиться піднести, що всі часописи поставилися з повною повагою до папської енцикліки і до порушених папою справ, хоч разом з тим подавали голоси, які відносилися до папської енцикліки дуже критично.

Дехто з протестантів підносив навіть таке, що це ліпше для людства і церкви, коли нема обєднання христіянських церков, бо важне не так формальне обєднання, а праця, яку ведуть церкви; а працю можна вести одну і тусаму ріжним церквам, без огляду на те, чи вони обєднані з Римом.

Назагал голоси протестантів були за пропоноване папою римським обєднання. Тільки підносили, що таке обєднання не може вийти з диктату папи римського та що він не може тільки взивати інших, щоби прийшли до нього, але й сам повинен прийти до других. І не треба говорити папі про „поворот" церков, коли він хоче дійсного обєднання, підносили ще інші, додаючи, що обєднання треба підготовляти на засаді, що треба не тільки брати, але й давати.

Про все те пишуть ґазети, котрі назагал релігійними справами не займаються, бо знають, що ті справи цікавлять широкий загал. Пишуть про те, щоби цей загал почув ріжні думки і виробляв собі свою власну думку про справу, яка не є політичною, але яка може відограти важну ролю в історії людства. А релігія і церква завжди відгравали важну ролю в житті народів.

A. P.

УКРАЇНСЬКЕ МАЛЯРСТВО В ПАРИЖІ

Створення нашого малярського осередку в Парижі є явищем цікавим з ріжних міркувань: його істнування свідчить передовсім про реальність українського малярства, доказує як Українцям так і чужинцям, що наше малярство стоїть на власних ногах, не потребуючи тулитись до чужих „спідниць" (хоч ця звичка „безпечности" ще трапляється подекуди) й ставить врешті справу ясно.

Нині в Парижі малярство наше промовляє власними барвами, має свої шляхи та заміри. І треба зазначити, сто разів зазначити, що заміри ці не хатнього жанру й не вперше в українському життю трапляються, що зєднаним товариством здобуваємо належне для нашого малярства місце в світі. Праця не легка, доведеться стерти трохи серця й шіток в шляхотних сподіваннях на щасливе майбуття.

Познайомимося з нашими артистами. Вони ріжні постаті, ріжної ваги й зросту.

Андрієнко. Заслугують на докладну увагу його декоративні проекти повні простору, барв і цікавих пропорцій. Переважає ясність смачних нюансів: багато ліричного, часто захоплюючого своєю мягкістю, симпатичною стриманістю, а іноді й незрозумілим (мені) невпорядкованим поривом доброго поета — доброго маляра поцілованого фантазією. Я хотів би ще сказати кілька слів про його образи, про чисте малярство: здавалосяб менш сміливе в обмеженому просторі невеличких полотен ніж у безконечності декоративних площ.

Бабій. Маляр, що мешкає в Парижі, а жиє хоч би й Німеччиною. — Портрети, постаті, тлр... Десятки, десятки образів, для котрих артист себе, здається, назавжди знайшов і прикріпив. Малярство тонке, багато майстерности з особливим замилуванням до рисунку, до лінії. Старі часи (може 16-те століття може іньше...). Варто додати, що обіг, тут в Парижі є кілька метрів, котрі малиб подібні смаки з тою лише ріжницею, що дають перевагу барві.

М. Глущенко. Артист перейшов цікаву дорогу розвою. Велика чутливість маляра часто скеровує його майже в стежки імпресіонізму: жага за богацтвом кольору, за світлом. Згадую натюрморти та пейзажі повні свіжости й пахощів. Маляр кохається в природі, її відчуває й володіючи значними засобами ремесла задоволяє свою щасливу пристрасть. Нинішні образи звертають на себе особливу увагу: пекучі для всіх сучасних артистів питання розвязуються і в останніх працях М. Глущенка певних плянами, твердеми барвами й міцною композицією.

Гріщенко. Маляр так споріднений з нинішним Парижем, з Парижем елегантно-талановитим і завжди чуйним на хвилі з „океанів". Маючи богатий досвід, часто ледви доторкується полотна, щоб оскрути значні річи, щоб подратувавши глядача (щаслива прикмета!), струсити з пружного пензля кілька майстерних, міцних плям.

З золотистої павутини образів Гріщенка завжди поглядає його яскрава особистість. В галузі ілюстрації артист звертає на себе увагу свіжими й характеристичними пейзажами Туреччини.

С. Гординський. Малярство бадьоре, іноді до брутальности (так часто спасаючої нас в дні заґальної делікатности). В пейзажах, натюрмортах, портретах багато смаку є декоративного розуміння. Треба зазначити, що чисто декоративна галузь мистецтва цікавить артиста в значній мірі — його проекти для театру, афіші, обробка книги й т. д.

Маляр завжди шукаючий, поривний: то замуровує полотна тістом барви, то іноді пестить його прозорими пелюстками квітів „мережевом" далини і т. д. Часто пристрастне замилування до предмету нахиляє мистця до нехтування правами малярства. С. Гординський повний енерґії протирає свою власну стежку.

С. Борачок, вештаючись таками заплутаними шляхами, нині повен малярських знань і зручности показує кілька полотен опрацьованих майже з хоровитим сумлінням. Чудово, чудово й артист хмурить чоло і витягає дрібниці речі — рисунки, акварелі, тощо, де стільки свіжости й дотепу! Його вічна спраґа за більшими досягненнями викликають у мене завжди до нього товариську пошану...

Артист виконав також багато цікавих фресок делікатних в кольорі.

Зарицька. Фрески, ріжні декоративні проекти, акварелі, рисунки й рисунки... Багато простоти, вільности виразу. Можнаб зауважити, що почувається перевага графічности в малярстві. Та замилування до струнковости лінії, до рисовання у артистки дуже природне.

М. Кричевський. Маляр, у котрому часто відчувається гравера і, здається, справедливо: пригадую його чудові дереворити, аквамепти, офорти... Образи, в котрих багато (іноді на рахунок малярського мяса) любови до самого предмету, його оспівування барвою та лініями вражають приємною зручністю.

Артист зовсім отверто віддається впливам одного з жанрів нинішнього паризького малярства й, маючи за собою певний досвід, досягає неабияких полотен.

П. Омельченко. Часто чарує невеличкими полотнами. Маляр особливої вдачі, що віддається несчисленним експериментам в самому ремеслі. Головним чином нині цікавиться гравюрою й в цій галузі осягнув міцні результати. Характер його мистецтва завжди спокійний і якось замкнений суворою усмішкою. Артист прямує певною дорогою до викристалізування власного жанру.

В. Перебийніс. Слідкуючи розвій артиста, переконуємося в ясности його завдань іноді наївно зазначених і завжди чисто малярських, без найменшого сліду претенсійних поз. В цьому особлива прикмета роботи артиста. Послідовно виказує свою вдачу й чим ближче до нинішнього, тим більше насичену досвідом в барві та добрим смаком в композиції.

Те, над чим бються тисячі сучасних малярів і над чим часто ломляться пензлі, у В. Перебийноса?...

Пейзажі, портрети, квіти і т. і., богаті кольором і соковитою реальністю матерії, свідчать про здоровість його малярства, вихованого в атмосфері Парижа.

Редько. Після цілих років шукань, врешті осяяний французською малярською традицією, показує делікатні полотна. Багато зручности в самому ремеслі... Маляр „вивіреного" смаку з кожним новим образом осягає мистецькі цінности.

О. Третяков. В пейзажах, де артист вкладає стільки майже портретної дбайливости, в натюрмортах та в самих портретах відчувається цілий багаж, придбаний його студіями голяндських та італійських майстрів ренесансу.

Тонкість самого ремесла чарує в парі з його мягкою персональністю. Композиції з виразним опрацьованням сюжету й чуйні в барві показують нам цікаву можливість, скріплену традицією блискучих епох.

В. Хмелюк. Артист богатої вдачі. Нинішнім малярством звертає на себе особливу увагу. — Вихований в атмосфері французького мистецтва, після безлічі кольорових пригод, доходить до чисто особистого виразу. Маємо нагоду побачити його найновіші речі, переконуючі своєю міцністю барви, оригінальними її стосунками в композиціях пейзажу, квітів, постатей...

Багато виразу зі слідом поезії.

На цьому закінчую знайомство з нашою групою й сподіваюся, що на перший раз досить.

Париж 18/VIII. 1931.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

ЛЯХИ В ГАЛИЧИНІ И ЛЯХИ НА ВЕЛИКІЙ УКРАЇНІ.

На західних землях України панує сатрапія Пілсудського. Його ляцькі гайдуки знущаються над українським народом так, як лише вигадає їх звіряча душа. Вішають українську молодь на ляцьких шибеницях на захід від ляцько-комуністичного ризького кордону.

А на Великій Україні відпоручником московського сатрапа Сталіна є також Поляк, Станіслав Редепс, призначений на місце Балицького головою всеукраїнського Чека. Цей Редепс, що довгі роки був секретарем другого Поляка, Феликса Дзержинського, голови всеросійського Чека, відомий зі своєї кровожадности.

Лях Станіслав Реденс відомий зі свого нищення Грузинів, Білорусів та ріжних інших ворогів московської сатрапії. Тепер він розсівся на Україні й нищить український люд. На Західній Україні вішають Українців Ляхи, а на Великій Україні Лях та його підпоручники розгорощують нишком у льохах Чеки черепи українського селянина й робітника.

Сталін і Пілсудський — рідні брати, а виконавцями їх волі для катування Українців — Ляхи.

ЛЯЦЬКА КОНСКРИПЦІЯ.

В Польщі переведено конскрипцію, себто перепис населення. На українських землях перепис переводили ляцькі посіпаки, або самі Ляхи. Оскільки вони старались як найбільше прислужитися своїй „ойчизні" й виказати на українських землях як найбільше Поляків. Для цього переписчики мали відповідні накази, інструкції й директиви.

А коли прийде до розроблення відомостей у варшавський статистичний централі, то там усі сумнівні випадки по означенню народности записаних людей без сумніву будуть віднесені до Поляків. Будуть це й інші, звичайні для Ляхів шахрайства, щоби показати перед світом, що „креси" мають польську більшість.

Та фактичного стану на тих землях цей перепис не змінить, хочби його як ґеніяльно фальшували. Реальне відношення сил та сила зорганізованости й активности Українців на рідних землях покажуть світови, чиї в дійсности ці землі, а не конскрипція.

ПОЛИЧНИК ЛІҐИ НАЦІЙ.

Японці почали свій наступ на Чінчов. Вони сподіваються скоро захопити це місто й таким чином цілковито звільнити південну Манджурію від Китайців. Японці тепер навіть не скривають, що вони бються з реґулярним китайським військом і все менше говорять про нереґулярні банди. Ліґа Націй і великі держави протестували й протестують проти захоплення Японією Чінчова, та Японці знають силу й ціну цим протестам, а тому роблять своє діло, котре вважають потрібним для Японії.

Здоровий поличник Ліґа Націй дістає від Японців. Японці кажуть, що в Китаю також становище, що скоро великі держави будуть змушені робити тесаме, що Японія робить у Манджурії. Та чи буде воно так, чи ні, але напевно після захоплення півдня Манджурії Японці повернуть свій фронт на північ до Сибіру та на захід до Монґолії, де тепер панують большевики. А що ця зміна фронту принесе, про це ще годі говорити. Поживемо — побачимо, кажуть наші люди.

НЕ МОЖУДЬ ЗРОЗУМІТИ УКРАЇНЦІВ.

В одному з останніх своїх чисел нюйорська ґазета „Новое Русское Слово" містить з Берліна допис, у якім старається поважно зреферувати всеукраїнський національний рух. Та, на жаль, у тій статті далеко неповно сказано про ріжні українські політичні угруповання, а деяким слабим угрупованням перебільшено їх значіння в українському руху, а ще більше допущено помилок, коли двох українських учених, Колессу та Антоновича, названо головними „примирителями" розбіжностей українських течій. **Та цж два вчені зовсім не займаються українською політикою.**

Ота замітка в русоцентричній ґазеті тим цікава, що вона показує, як вороги українського національно-політичного руху не розуміють і не знають цього руху, коли вони, навіть стараючись бути обєктивними й поважними, попадають в такі помилки, що тільки дивуєшся, як можна так помилятися. Та одно, найважніше, вони пропустили й не доглядили, а то, що серед українських партій і груп немає таких, які не стоялиб за самостійність і соборність усіх земель України.

Нас не так цікавить те, що розділяє ріжні відтінки, як те, що обєднує всіх свідомих Українців. Ось у цьому сила нашого руху.

Гріш, що даш на рідні школи,
Не пропащий гріш ніколи.
Вернеться, зросте він згодом
В міліони між народом.
А віддасть його Вкраїні
Молоде те покоління,
Що у рідній вчилось школі
Добувати долі-волі.

Даймо змогу „Рідній Школі" в Старому Краю наладнати широку постійну мережу старшого рідного національного виховання на українських землях.

Ярослав Гашек.

ГОСПОДАРКА БАРОНА КЛЯЙНГАМПЛЯ

Барон Кляйнгампль одержав у спадщині від тітки замок у Битюховї. Він як день так ніч роздумував над тим, які то улїпшення ввести би в своїй новій посілости. Передовсім він признав конечним пересадити кудись великі старі дуби, що росли в парку перед замком і заслонювали вид. Барон покликав управителя та дав йому відповідні зарядження.

Управитель, після того як дістав той приказ, цілий тиждень ходив наче замочений у воді та на згадку про баронів приказ йому ставало ніяково. Як саме барон уявляє собі пересаджування тих величезних дерев?

Управитель попросив барона, щоби приняв його. Барон сидів у бібліотеці, читав якусь спеціяльну книгу. Коли управитель після довгого вступу пояснив йому, що століттні дуби пересадити годі та що він не знає, як це зробити, барон лише всміхнувся та попросив управителя, щоби подав йому з бібліотеки велику зелену книгу.

— Підручник садівництва — привітливо сказав барон, отвираючи книгу в цьому місці, де була заставка. — Побачите, як це просто. Тут є навіть рисунок, прочитайте.

Управитель прочитав: „Як пересаджувати фуксії. Фуксію вийняти з вазонка та просто з усіми кориннями переставити в в інший вазонок. При цьому треба вважати дуже на коріння та старатися їх не ушкодити".

— Ось бачите, мій любий, як це легко зробити. Кажіть дуби повиривати з землі та перевезти їх туди, куди я вам вкажу. На вказаних місцях будуть викопані великі ями; ви перенесете дуби, — тай стільки всього. Я взагалі маю великі пляни. Я хочу зреформувати мою посілість. Ті пляни ви мусітимете проводити систематично та непохибно. Самособою, спочатку вам неодно здаватиметься трудним до виконання, як наприклад пересаджування дубів, одначе я маю спеціяльну літературу про всі питання, а також енциклопедію. Ви зачнете пересадженням того старого дуба, що росте біля самого замку. Вважайте на коріння: кожен корінь треба обережно витягнути з землі. При пересаджуванні дуба ви повинні поступати таксамо, як при пересаджуванні Фуксії. Ви певно чули, що коріння фуксії не вільно ушкодити. А дуб і фуксія майже одно і тесаме.

Барон був у захваті, а управитель слухав з пошаною.

— Я хочу, щоби всі дуби росли позаду замку над озером, або, ще краще, — я висушу озеро та замісць рибсадажу там дуби. Довкола озера поставлю крісла та буду там відпочивати. Тепер скажіть, коли цвітуть дуби? Це дуже важне, бо як на них зявляться пуплішки, то ми не могтимемо пересаджувати їх. У цій книжці сказано, що навіть і фуксії не вільно пересаджувати, коли вона стала цвісти. Та тепер осінь, тому нема чого боятися. Лише одно бентежить мене — фуксії треба пересаджувати в теплому льокалі, а при пересаджуванні дубів це не можливе. Тепер уже доволі холодно, тому я постановив підчас пересаджування розгрівати землю довкола дубів. Ми побудуємо цеґляні печі, щоби висушувати озеро та будемо в них огрівати землю, а потому засипати землю. Пересаджувати будемо за дня, бо навіть і фуксії не ялося пересаджувати в ночі, а то може потерпіти зелень. Я гадаю, що підчас пересаджування дубам дуже шкідливий дощ. Тому, коли падатиме дощ, робітники мусітимуть вилізати на дуби з парасолями, отвирати їх і сидіти на верхівку, поки дощ не перестане та поки не покінчиться робота.

Я хочу ще поговорити з вами про одну справу. Замісць дубів ми посадимо у тих ямах дактилеві пальми. Це буде дуже гарно та вигідно. Ми будемо збирати дактилі, бо наша господарка потребує поліпшення. Чому в нас ніхто не садить дактилів? Тому, що лїниві. А дактилі можна би вивозити на всі сторони світа. Земля у нас дуже гарна. Я вчора був у полі та дуже дивувався. Я думав, що в мене дуже гарні буряки, а сторож каже: „Пане барон, даруйте, це не буряки, а бараболі". Коли людина переплутує бараболі з буряками, це доказ, що тут земля добра. Одначе бараболиння було дуже сухе та поломане, тому на другий рік треба конче в кождий бараболяний корч застромити патички та привязувати бадилля, так як на виноградниках і хмільниках. Бараболя ростиме вгору, а не в землю. Її не треба буде копувати, лише рвати, наче хміль, і це піде далеко скорше, робота буде приємніша та чистіша. Я гадаю, що така реформа переконає кожного, що треба конче зраціоналізувати господарство. Ми повинні звернути увагу на наші засіви. Чому одну половину ми засіваємо пшеницею, другу житом, третю вівсом, четверту ячменем? Прикажіть економам, щоби вони перемішали всі роди зерна та засіяли. Так ми одержимо одно поле, засіяне відразу пшеницею, житом, вівсом і ячменем. Тимсамим ми зекономимо місце та не мусітимемо одного дня косити овес, другого дня жито, третього ячмінь, четвертого пшеницю. Ми заощадимо на часі, а зимою, коли люди не мають ніякої роботи в полі, вони будуть замолоти зерно перебирати та сортувати на чотири купи. Пізніше ми поробимо й інші заходи обережности, наприклад, проти граду. Збіже будемо засівати під великими кріслами або під полотняними завісами. Ми засіємо коло та каву, а також шпоно й круги. Господарка дуже запущена, та я надіюся, що мої спроби увінчаються успіхом. А ще що торкається домашньої птиці: курята треба розмножувати великі, тому схрестимо гусей з курми. Треба лише, щоби когути не пожирали курят, як це роблять пацюки з поросятами. Свині дуже часто валяються в болоті, а це відбивається на смаку їх мяса. Тому мусите всі поросята покривати чорним ляком і потім пересушити їх біля печей. Поросята лише тому валяються в болоті, що їм не подобається їх біла краска. Помальовані перестануть валятися в болоті. Для корів ми побудуємо лазні, щоби давали нам більше молока. Чим корова здоровша, тим молоко смачніше. І так, любчику, ми повинні все поступати свідомо. А тепер до побачення, ідіть і подумайте у вільну хвилю над тим, що я вам сказав.

Управитель як стій побіг топитися.

Хоч бурі йдуть і громи бють
І в горю серце тоне —
Та вже не вбє нас вража лють,
Не розідрять кордони.
Бо ясне сонце вже з імли
Зійшло на нашім полі,
Юнацтва тисячі зросли
У нашій „Рідній Школі".

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЖИТТЯ Й НЕДОУКИ.

Один з російських публіцистів і політичних діячів у свій час мав громадську мужність признати хиби й недостатки своїх земляків. Відомий російський революціонер Герцен сказав у свойому творі „Билое і думи": „всі російські соціялісти недоуки".

Його слова можна було розуміти двояко. Можливо, що він хотів сказати, що молоді люди, проникнувши соціялізмом, не могли вже закінчити своєї освіти. Можливо також, що російські соціялісти вдоволювались поверхово аґітаційними брошурами не вникаючи глибоко в доктрини соціялізму.

Історія показала, що правда в цьому останньому. Про це переконалися ми протягом довгого нещасливого та невільного співжиття.

Придивімся лишень до еміґрації, що вчиться життя вже дванацять років у чужині.

Всі тут: і Мілюкові і Керенські і Маркови II. і Кирили I. й досі нічого не навчилися. Всім їм ще з малечку вбили в голову одну формулу, яку вони всі добре памятають. Що життя йде вперед, це їх не цікавить. Воно котиться мимо них, їх не зачіпаючи.

Всі вони говорять про перебудову теперішньої Росії, але по старому звичаю. Говорять про реставрацію старої тюрми народів, єдиної неделімої. Всі вони ще й досі не навчилися вживати терміну „український", „Україна". Ще й досі, коли їм приходиться говорити про Україну, то викручуються терміном „Юг Россії". І це тепер, коли наименші нації повстали до державної творчости. Це тепер, коли соціольоґія доказує необхідність перетворення державного устрою в той спосіб, щоби нація обняла функції держави, щоби держава могла бути національно суцільною, а не конгломератом. По новітньому нібито вони потворили всякі партії та орґанізації, але у всіх цих відмінках ідеольоґія зводилася до одного: єдиная неделімая. Ось недавно вони змалпували від Турків назву угруповання та назвалися за Молодотурками „Младо-росами". Але й тут, малпуючи форму, зміст оставляють старий. Нові міхи, що правда, але вино старе. Малпуючи Младо-турків, вони не витворюють концепції перебудови держави на взір Кемаля Паші.

В своїй ґазеті „Іскра Младороса" вони навіть большевиків величають за те, що вони „собірателі русской землі".

Сьогодня не тільки Младороси, а всі російські кола, навіть чудо соціял-монарх Кирило мовчки у душі дякують большевикам за вдержання цілости старої тюрми народів.

Всі вони герценські недоучки, бо не хотять зрозуміти вимог сучасного життя, не хотять підлягти біольоґічному законови. Пропадає февдалізм пропадає кріпацтво, а вони все ще думають старими російськими формулами, що повстали за февдалізму й кріпацтва.

Ті з Українців, що були довго під російським впливом, привчилися дивитись на річи поверховно. Вони часто дивилися теж на Росію як на якусь вічну силу, та не будують нової сили, сили розбудовуючихся націй, поневолених Росією. Деколи було й таке, що, захопившися національним відродженням свого народа, вони думали, що це відродження можливе в рамах Росії, себто в спілці з Москалями. Тому треба вважати доброю лекцією виступи Москалів усяких напрямків за єдинонеделіму. Коли всі Москалі, всі соціялісти до соціял-монарха" включно говорять лишень про грубу силу, то чейже й ті, що дали замануться до ліґи соціялістів востока, яку утворили московські ес-деки та ес-ери, прозріють та подивляться на світ отвертими очима.

Р. Микольченко,
Ле Крезо, Франція,
25. листопада 1931.

ДЛЯ НЮ ЙОРКУ Й ОКОЛИЦІ!

Згідно з рішенням делеґатів українських товариств з Ню Йорку з дня 13-го грудня, 1931 р., запрошується отсим УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ Й ТОВАРИСТВА З НЮ ЙОРКУ, БРУКЛИНА, САВТ БРУКЛИНА, РИВЕРГЕД, БАБИЛОН, АСТОРІЇ Й ДР. З ЛОНҐ АЙЛЕНД, дальше з ЙОНКЕРС, СТЕТЕН АЙЛЕНД, ДЖЕРЗИ СИТІ, НЮАРКУ, ПАССЕЙКУ, ПЕТЕРСОНУ, СПРИНҐ ВЕЛІ, ЕЛИЗАБЕТУ, ЕЛИЗАБЕТПОРТУ, БЕЙОНУ, ПЕРТ АМБОЮ, КАРТЕРЕТУ Й ДРУГИХ ГРОМАД ВИСЛАТИ СВОЇХ ВІДПОРУЧНИКІВ НА

ОРҐАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ

ДЛЯ ВЛАШТОВАННЯ ЮВИЛЕЙНОГО СВЯТА В ЧЕСТЬ ВАШИНҐТОНА

Наради делеґатів при співучасти артистів: дир. Олександра КОШИЦЯ, балетмайстра Василя АВРАМЕНКА, проф. Романа ПРИДАТКЕВИЧА і др. над зорґанізованням балету, хору, орхестри і др. помічних сил для виступу тисячки танцюристів відбудуться

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 3-ГО СІЧНЯ 1932 Р. В ГОДИНІ 2.30 ПОПОЛУДНИ

В ШКОЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАЦ. ТАНКУ В. АВРАМЕНКА,

під ч. 35 Іст 2-га вулиця, Ню Йорк, Н. Й.

З огляду на конечність солідної підготовки проситься громади й орґанізації вже тепер застановитися, скілько кожда громада зможе доставити вивчених і свіжих танцюристів та які інші артистичні сили находяться в поодиноких місцевостях. Ті обчислення зволять привезти делеґати на наради, щоби відразу можна приступити до плянової орґанізації. Свіжі сили можуть вже тепер зголошуватися для підготовки в Школі Нац. Танку в Ню Йорку, 35 Іст 2-га вулиця. — До численної участи інтересованого громадянства на нарадах просить.

Школа Українського Національного Танку.

КЛІВЛЕНД, О.

Річні збори шеровців.

Отсим повідомляємо шановних шеровців Українського Народного Дому, що **річні збори шеровців** відбудуться у вівторок, дня 5. січня 1932 р. в годині 7-мій ввечер. Просимо прийти на час, щоб не затягнути зборів до пізної ночі.

При нагоді подається до загального відома, що заходом У. Н. Дому відбудеться перше представлення **„Верховинці"** в неділю, дня 3. січня 1932 р. в годині 7.30 ввечір, яке відограється на новоприбудованій сцені. Просимо о ласкаву участь.

Дирекція.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ЧЕСТЕР, ПА. Тов. Запорожська Січ, від. 388, повідомляє, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 3-го січня, в годині 1-ій пополудни, в У. Н. Домі, 4-та і Ворд ул. Проситься всіх членів прибути на мітінґ і вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Буде справоздання контр. комісії за 1931 рік. — П. Пазюк, предс.; Ґ. Мицишин, кас.; С. Верещак, фін. секр.

БІНҐЕМТОН, Н. Й. Тов. Запорожська Січ, від. 21, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 3-го січня, в годині 2-гій пополудни, в У. Гром. Домі. Справи важні до полагодження. Присутність всіх членів конечна. — Мих. Ґулячок, предс.; Т. Смик, секр.; Петро Левкович, кас.

І. Соколов-Нікітов.

ЗАГАДКА.

Один мужик мав трох синів і три невістки. Сини жили в згоді, вони приносили батькові честь. Зате невістки вічно сварилися. Тому в хаті ніколи ну було порядку; навіть обіду ніколи не було на час.

Коли баби вже добре допекли мужикові, прикликав він синів і сказав:

— Ми чотири жиємо між собою в згоді, та між вашими жінками нема спокою. Пора вже, щоби було інакше... Я завдам жінкам загадку. Котра мені дасть найкращу відгадку, ця буде найстаршою та господинею в хаті.

— Якаж це загадка?

— Ось така: „Що найдальше чути?"

На другий день прикликав мужик невістки до себе та спитав першу:

— Ну, скажи-но мені, Маріє, що чути найдальше?

— Піяння півня чути вранці далеко.

— Піяння півня чути далеко, — притакнув старий.

— А ти, Присько, як кажеш? — спитав старий другу.

— Я гадаю, що гавкання собаки чути ще дальше.

— Добре, — відповів старий — собаку чути ще дальше. А ти, найменьша, як гадаєш?

— Я гадаю, що найдальше чути хліб і сіль. Хто може втишити спрагу та голод, про того говоритимуть усюди.

Старий призадумався:

— Ти вгадала. Хліб і сіль чути навіть на тисячу верств. Тому ти будеш господинею в хаті.

І від тої пори жили вони мирно та в згоді; одно одному давало добрий приклад.

(З російського переклав **М. Н.).**

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

РУХ ПО ВІДДІЛАХ У.Н.СОЮЗА.

СИРАКЮЗ, Н. Й.

За ініціятивою У. Тот. „Січ", від. 282 У. Н. С., відбулися дня 5 грудня спільні збори відділів, а саме: Укр. Тов. „Січ", від. 282; тов. „Запорожська Січ", від. 317 і бр. св. ап. Петра і Павла, від. 39. На такі важні збори уряд згаданих відділів запросив гол. предсідателя У. Н. Союза, М. Мурашка з Рочестер, Н. Й.

Збори відкрив предсідатель бр. св. ап. Петра і Павла, гром. Мих. Клюсик. Коротко обяснив ціль зборів та покликав головного предсідателя до слова, котрий подав, що приїхав тому, що завважив у „Свободі", що члени заінтересовані орґанізаційними справами, а рівнож і безробіттям. Самі члени, говорив предсідатель, шукають способів, щоби закріпити своє членство в Союзі та дістати якусь поміч в часі безробіття. Члени наші думають далі про злуку відділів, щоби молоді дати гарний примір розуміння Союзового клича, що в єдности сила. Бо молодіж наша, говорив предсідатель, це наші наслідники й наслідники наших дід, і куди її спрямуємо, туда вона поведеться. Предсідатель обяснив далі справу зміни старих родів на нові, або так звану реформу, та пояснив, що Головна Екзекутива може дати тільки таку запомогу потребуючим членам, яку можна дати згідно зі статутом і державними законами.

Дві, три тисячі долярів, це капля води в морю, а ніяка допомога. Коли помагати, то всім потребуючим помочі членам. І треба придумати таку допомогу, яка ратувала би членів тепер і пізніше на випадок такого лихоліття як теперішне безробіття. А це можна осягнути доперва тоді, коли перейдемо на нові роди обезпечення. І коли по відділах перейде референдум, тоді кождий член може дістати 5-процентову позичку після своєї резерви. Дальше обяснив предсідатель злуку відділів та подав, що Головна Екзекутива на минулім засіданню ухвалила взяти $25,000 з фонду конвенційного на допомогу тим відділам, котрі злучаться. Надмінив кільканацять малих відділів, котрі заледви животіють, як також кілька відділів, котрі потратили свої ощадности в заморожених банках. І ті відділи ніяк не можуть виратуватись від упадку, говорив предсідатель, хіба в спосіб злуки. Також надмінив нагороду, яку можуть злучені відділи дістати, а це після числа членів. Та згадав, що відділи, котрі злучатся перед днем 1-го січня, дістануть подвійну нагороду. Дехто думає, що У. Н. Союз хоче в той спосіб позбутись малих відділів. Колиб У. Н. С. не дбав за своїх старих членів-піонірів, то, говорив предсідатель, Головна Екзекутива дивилася би на упадок відділів крізь пальці. Та річ мається навпаки. Головна Екзекутива докладає всіх зусиль, щоби допомогти потребуючим членам. Бо яка користь була би для Головних Урядників, колиб від У. Н. Союза відпала певна часть членів? Головна Екзекутива до злуки не силує, та члени самі повинні уважати і ратуватись від упадку. Вкінці візвав предсідатель місцеві відділи в Сиракюз, щоби, коли прийдуть річні збори, подумали над тими справами.

Декотрі члени давали запити в незнаних доси справах. Головний предсідатель кождому по черзі відповідав ясно і вдоволяючо. По зборах члени згаданих відділів удалися до галі Укр. Тов. „Січ" на перекуску, де головний предсідатель сказав ще краснорічиве слово. Між іншим згадав про гуманітарну акцію, якою можемо здобути собі краще імя між своїми і чужими.

По перекусці переведено збірку на У. В. О., котра принесла $15,75, а потім члени одушевлені розійшлися домів.

І. Лущак,
Дм. Оринич, секретарі.

ПОЗІР! СИРАКЮЗ, Н. Й.! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ СИРАКЮСЬКОЇ ГРОМАДИ, БРАТСТВ ТОВАРИСТВ ТА ГОР. КЛЮБІВ

—: відбудеться :—

В НЕДІЛЮ, 3-ГО СІЧНЯ 1932

зараз по Службі Божій В ГАЛИ ЦЕРКОВНІЙ

ПРОТЕСТАЦІЙНЕ

ВІЧЕ

Дорогі Браття! Крикнім могучим словом протесту проти Ляха-ката, котрий безперестанку засуджує наших братів. Станьмо в їх обороні! Нині світ глухий на правду, тому треба часто і голосно кричати. Для того приходіть всі на віче.

304 **Комітет.**

НОВИНА! Для НОВИНА!

НЮАРКУ, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ!

Подається до відома всім УКРАЇНЦЯМ НЮАРКУ Й ОКОЛИЦІ, що

В НЕДІЛЮ, 3-ГО СІЧНЯ 1932

В УКР. РОБ. ДОМІ, 57-59 BEACON ST., NEWARK, N. J.

— відбудеться —

ВЕЛИЧАВА

ВИСТАВА

УКРАЇНСЬКИХ ГУЦУЛЬСЬКИХ АРТИСТИЧНИХ ВИРОБІВ.

Початок вистави 3-та год. пополудни. Вступ 25 центів, діти 15 центів.

В виставу входять найкращі артистичні вироби Гуцульщини, які привіз артист В. Якибюк. Обовязком кожного Українця є побачити ті чудові вироби, які створив простий селянський ум нашого Гуцула. Для дітей будеться давати дарунки даром. 304

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ З БАЙОН, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ СПІВАЦЬКОГО ТОВАРИСТВА „БОЯН"

— відограється —

дуже інтересне представлення

ЖИВІ ПОКІЙНИКИ

— або —

ДРУЖИНА З ТОГО СВІТУ

комедія в 3-ох діях

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 3-ГО СІЧНЯ (JAN.) 1932 РОКУ

В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛИ, 24 EAST 25th STREET, BAYONNE, N. J.

Початок в годині 6-тій ввечір. — Вступ 50 центів.

Хто опустить цю нагоду побачити це представлення — буде жалуватти. 304

УВАГА! БРОНКС, Н. Й. І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ОБІД ПОЛУЧЕНИЙ ЗІ ЗАБАВОЮ

— уряджує —

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕМОКРАТИЧНИЙ КЛЮБ В БРОНКС, Н. Й.

В ЧЕТВЕР, ДНЯ 31-ГО ГРУДНЯ (DEC.) 1931 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИ,

1274 HOE AVENUE., cor. Freeman Street, BRONX, N. Y.

Початок в годині 8-мій ввечір. 303-4 Тікет $2.00.

ПОШУКУЄТЬСЯ

АМАТОРІВ ДО УКРАЇНСЬКОГО ТЕАТРУ

Український Театр в Ню Йорку приготовляє виставу опери **„КАТЕРИНА"**. Аматорів, котрі хотіли би підтримати цей театр своїми виступами в хорі, проситься прибути на пробу, яка відбудеться в галі Українського Народного Дому при 6-тій вулиці, **у вівторок, дня 5-го січня, в годині 8-мій вечером.** 304-1

Марія Гребенецька.

ЗІ СПОРТУ.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Український Клюб „Стенфилд Глоб" в Филаделфії, Па., і Український Клюб з Честер, Па., грали дня 17 грудня в „Бескетбол" в Стенфилд Плейгравнд Гол, під ч. 500 Савт Фронт Ст.

Вислід:

Филаделфія, Па.:	пойнтів:	Честер, Па.	пойнтів:
1. Довбенко	17	Савіцький	4
2. Аррата	14	Вишиванюк	10
3. Василовський	4	Брішгель	4
4. Задорожний	4	Бартіш	3
5. Голтон	4	Лукаш	1
6. Сопчинський	16	Єдинак	2
7. Рузанський	0	Мусяла	2
8. Рибацький	4	Панько	3
9. Гала	6	Вишиванюк	3
Разом пойнтів	82	Разом пойнтів	32

Мирослав А. Довбенко, іструктор;
В. Бартіш, інструктор;
Mr. Geo. Bales, refery.

Уряд рефері виконував Містер Дж. Бейлс.

Українські поблизькі клюби з поблизьких місцевостей, котрі хотіли б грати з филаделфійським клюбом в Филаделфії або деінде, проситься зголосити писемно або телефонічно на таку адресу: M. A. Dowbenko, 523 So. Front St., Philaledphia, Pa.; Teleph. Lombard 4029.

—o—

BROOKLYN, N. Y.

Junior Ukraine Team Win and Lose Game

The Junior Ukraine Basketball team traveled and defeated the St. Aloysius A.A.C. team, 20—14. The game was a fast passing and rough one, but the Juniors managed to score enough to win. The next evening, being a little tired and minus two regular players, the Juniors lost a close game to the Valencians, 14—12. Next week they expect a return game and are sure to win this one.

Line-up for St. Aloysius game:

	Pos.	G.	F.
Kurylo, A.	L. F.	2	0
Kanuka, P.	R. F.	2	0
Bilasz, S.	C.	1	3
Bohan, J.	L. G.	0	0
Sawitzky, B.		2	0
Yuruckso, M.	R. G.	0	0
Chamill, H.		1	1
Total		20	

Line-up for Valencian game:

	Pos.	G.	F.
Hlushko, W.	R. G.	0	0
Kurylo, A.		1	0
Bohan, J.	L. G.	4	0
Kanuka, H.	C.	1	0
Bilasz, S.		0	0
Halas, S.	R. F.	0	0
Sawitzky, B.		0	0
Yurukso, M.	L. F.	0	0
Total		12	

The Junior Ukraine Basketball team is composed of Ukrainian youths of 13 to 16 years. It is the greatest desire of the entire team, as well as of the club, to play other Ukrainian basketball teams. The team is outfitted with suits. For further information for booking games please write to: Junior Ukraine of Brooklyn, 186 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

КАЛЄНДАРІ НА 1932 РІК

ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В КНИГАРНІ „СВОБОДИ".

Календар У. Н. Союза	50 цнт.
Календар „Для Всіх" (великий)	50 цнт.
Календар Просвіти	50 цнт.
Календар Веселий (дуже веселий)	40 цнт.
Календар Русалка	40 цнт.

СТІННІ КАЛЄНДАРІ

з портретом Шевченка або Франка по 30 цнт., з пересилкою.

Різдвяні Картки по 5 центів.

РІЗДВЯНІ КАРТКИ

з віршом, в формі книжочки, по 10 цнт. і 25 цнт.

НОВОРІЧНІ КАРТКИ .... 5 цнт.

Різдвяні Листові папери з желанням по 15 центів.

Разом зі замовленням треба слати і. належитість.

"SVOBODA,"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ТАРЗАН І ДОРОГОЦІННОСТИ З МІСТА ОПАР.

(29)

Вепер дивився на Тарзана, бачив його великанські мязи й думав, що годі сподіватися силою відняти від Тарзана його дорогоцінности. Адже цей великан, син джунглів, може одним махом розчавчити його, як жабу. Вепер рішив прикинутися сплячим, щоб приспати чуйність Тарзана. Він ліг недалеко від Тарзана й затулив лице рукою так, щоб зпоза неї бачити все, що робить Тарзан. Свій підступний плян Вепер уже виробив.

—o—

Тарзан дивився на Вепера й з підозрілістю дикуна джунглів щось думав. Від того часу, як він побачив, що Вепер зацікавився його дорогоцінностями, Тарзан почав їх старанно охороняти. Тарзан бачив, як Вазири закопують у землю свої скарби, ховаючи їх. Він рішив зробити тесаме. Довго Тарзан дивився на Вепера, а коли переконався, що той заснув, дістав свій ніж і почав викопувати ямку, в яку поклав свої дорогоцінности.

—o—

Вепер прижмуреними очима все це бачив. Він почав чекати, поки Тарзан засне. За яку годину він переконався, що Тарзан уже спить. Отже настав час заволодіти його дорогоцінностями. Вепер почав викопувати скарби Тарзана ножем, захопленим у храмі Опару. Заховав дорогоцінности собі в пазуху. Засипав ямку землею знову й постарався зробити так, щоби вона мала свій попередній вигляд.

—o—

Робив він усе обережно й поспішно. Вепер знав, що колиб Тарзан пробудився, то це коштувалоб його життя. Почувся страшний крик звіря в джунглях. Вепер завмер зі страху, сподіваючися, що Тарзан пробудиться. Та Тарзан спав кріпким сном. Вепер рішив убити сплячого Тарзана, щоби бути спокійним, що цей велетань джунглів не буде його переслідувати. Міцно стискаючи ніж у, високо піднятій руці, Вепер наблизився до Тарзана.